

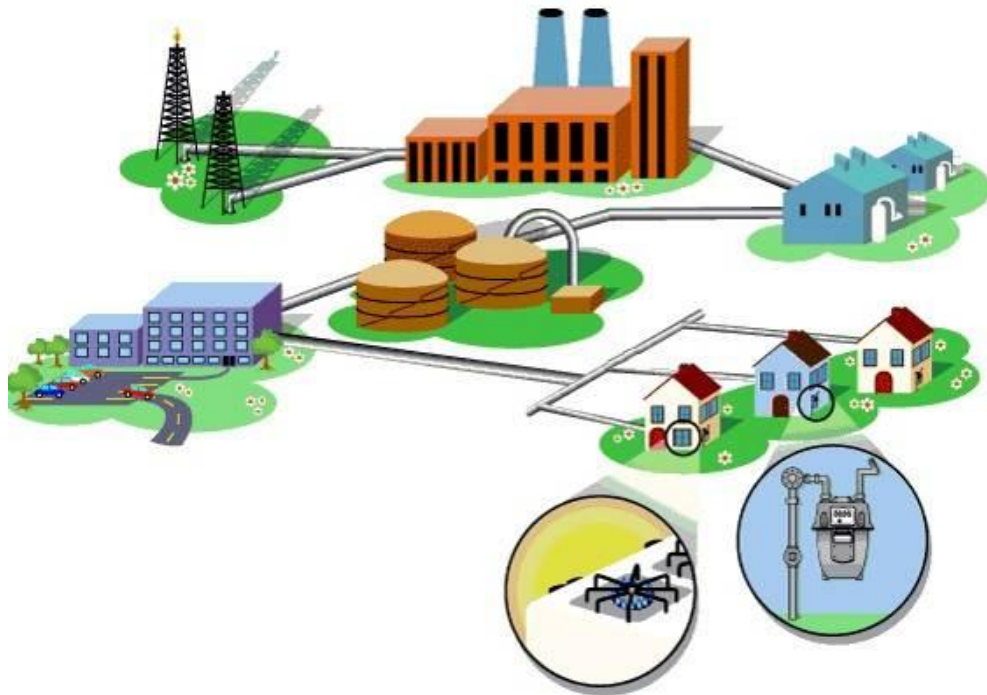

**საქართველოს ნავთობისა
და გაზის კორპორაცია**

საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენი

განხორციელების ფაზა

**გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე
რეაგირების გეგმა**

A01	03-05-2010	მშენებლობის მიზნებისათვის		ა. გოგუაძე	ზ. ავალიანი	ი. კუბლაშვილი	
ვერსია	თარიღი	დოკუმენტის დანიშნულება		მოამზადა	შეამოწმა	დაამტკიცა	
კატეგორიის კოდი				კატეგორიის კოდის აღწერა			
დოკუმენტის კოდი		GA00		საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენი სამშენებლო/რეაბილიტაციის პროექტი			
დოკუმ. ციკლის კოდი		PLN		გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმა			
გაცემის თარიღი		X		გარდამავალი			
გადაცემის თარიღი		10 თებერვალი 2011					
პროექტის კოდი		ტერ. კოდი	ფუნქც. კოდი	დოკუმ. ტიპი	რიგითი ნომერი	ენა	ვერსია
GOGC001		GA00	ES	PLN	00003	GEO	A01

**საქართველოს ნავთობისა
და გაზის კორპორაცია**

გარემოსდაცვით აპარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმა

**საქართველოს
მაგისტრალური გაზსადენი**

თებერვალი 2011

სარჩევი

თავი	გვერდი
1. შესავალი	5
1.1 რეგულირების სფერო	5
1.2 მიზნები	6
1.3 შესაძლო ინციდენტები	6
1.4 დამაბინძურებლები.....	7
1.5 ინციდენტის შესაძლო მასშტაბი	8
2. რეაგირების ალგორითმობა	10
3. რეაგირება ინციდენტზე	11
3.1 დიდი მოცულობის დაღვრა.....	11
3.2 მცირე დაღვრები	11
4. ინციდენტის შეტყობინება.....	13
5. ინციდენტი / ტრენინგი	14
დანართი 1. ალგორითმობის ჩამონათვალი	15
დანართი 2. ანგარიშგების ფორმა.....	17
დანართი 3. ძირითადი საკონტაქტო პირები	20

აბრევიატურების ჩამონათვალი

AGI	მიწის ზემოთ განთავსებული ნაგებობები/ობიექტები (Above Ground Installations)
კონტრაქტორი	პროექტის ფარგლებში სამუშაოების განსახორციელებლად შერჩეული სამშენებლო კონტრაქტორი
კორპორაცია	საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია (ან ს.ნ.გ.კ.)
EERP	გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმა (Environmental Emergency Response Plan)
ESMS	გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების მართვის სისტემა (Environmental and Social Management System)
GTC	საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია (Georgia Gas Transportation Company)
HPGPS	საქართველოს მაღალი წნევის გაზის მილსადენის სისტემა (High Pressure Gas Pipeline System of Georgia)
RoW	გასვლის დერეფანი (მილსადენის მარშრუტის გასწვრივ) (Right of Way)

1. შესავალი

1.1 რეგულირების სფერო

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის (შემდგომში „კორპორაცია“) გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმას იმ სარეაბილიტაციო და სამშენებლო პროექტებისთვის, რომლებიც შეეხება საქართველოს მაღალი წნევის გაზსადენის სისტემასა და ობიექტებს, და შეადგენს იმ სპეციფიკაციების ნაწილს, რომლებიც გამოცემულია ტენდრში მონაწილეებისა და ამ პროექტების მიხედვით კონტრაქტების განხორციელებისთვის შერჩეული სამშენებლო კონტრაქტორებისთვის ასეთი პროექტების და სამშენებლო კონტრაქტების დაფინანსების წყაროების მიუხედავად. წინამდებარე გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმა ფოკუსირებულია პროექტის სამშენებლო ნაწილზე და წარმოადგენს კორპორაციის და კონტრაქტორის პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების მართვის მოქმედი სისტემის ნაწილს. კონტრაქტორს მოეთხოვება გარემოს დაცვის და სოციალური მართვის თავისი ისეთი სისტემის ჩამოყალიბება, რომელიც სრულ შესაბამისობაში იქნება კორპორაციის მიერ შედგენილ გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების მართვის მოქმედ სისტემებთან დაკავშირებულ დოკუმენტაციასთან.

გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმა ადგენს იმ ზომებს, რომლებიც უნდა მიიღოს კონტრაქტორმა საქართველოს მაღალი წნევის გაზსადენის სისტემის საპროექტო სამუშაოების სამშენებლო და ტესტირების ეტაპებზე გაუთვალისწინებელი გარემოსდაცვითი ინციდენტის შემთხვევაში.

გეგმა არ შეეხება ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების დაგეგმვას მოქმედ მაგისტრალურ გაზსადენის გაქარვის და შეჭრის, ასევე საექსპლუატაციო და მილსადენის ექსპლოატაციიდან გამოყვანის ეტაპებს. მზადყოფნას აღნიშნულ ეტაპებისთვის, შესაბამისად, უზრუნველყობს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია.

სამშენებლო სამუშაოები გასცდება გასხვისების დერეფნის საზღვრებს და მოიცავს:

- მიწების საწყობებს და რკინიგზის ჩიხებს;
- ტრანსპორტირების მარშრუტებს;
- მისასვლელ გზებს;
- მუშახელის ბანაკებს და სამუშაო მოედნებს;
- ინერტული მასალის და ქვის კარიერებს;
- ნაგავსაყრელებს და ინერტული ნარჩენების დასაწყობების ადგილებს;
- სატუმბო სადგურების ობიექტებს და სხვა მიწისზედა ნაგებობებს.

დაგეგმილი ქმედებები ეხება გარემოსდაცვითი ხასიათის ავარიულ ინციდენტებს და არ განიხილავს ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ სპეციფიკურ რისკს.

კონკრეტული პროექტის ხასიათიდან გამომდინარე, საჭირო შეიძლება გახდეს სხვა სათანადო დოკუმენტების გამოყენებაც, როგორებიცაა, მაგალითად, მგზავრობის დაგეგმვის პროცედურა; უბედური შემთხვევის, ინციდენტის და არგანხორციელებული ინციდენტის შემთხვევების ანგარიშგების პროცედურა, და სხვა. თუკი აღნიშნული დოკუმენტები არ იქნება ხელმისაწვდომი კონტრაქტის ხელმოწერის დროს, მაშინ მათ შეადგენს კონტრაქტორი და შესათანხმებლად წარუდგენს კორპორაციას.

გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმა უნდა იკითხებოდეს კორპორაციის გარემოსდაცვითი საკითხების მართვის მოქმედი სისტემასთან კავშირში, რომელიც ადგენს

კორპორატიულ და პროექტისთვის დამახასიათებელ მოთხოვნებს საქართველოს მაღალი წნევის გაზსადენის სისტემის მშენებლობის და რეაბილიტაციის პროექტის გარემოს დაცვის მართვისთვის. პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების მართვის მოქმედი სისტემები, მასთან დაკავშირებული გეგმები და წინამდებარე გეგმა ინტეგრირებულია გარემოსდაცვითი საკითხების მართვის კორპორატიულ სისტემაში.

გარდა ამისა, კონტრაქტორი ვალდებულია დაწყებამდე ჩაატაროს გამოკვლევა და ამოქმედოს/განაახლოს გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმის მოთხოვნები რაც შეიძლება სწრაფად, კონტრაქტის მიღების შემდეგ. განახლებული გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმის მოთხოვნები (როგორიცაა, 24 საათიანი მზადყოფნა რეაგირებისთვის, ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირებისთვის საჭირო აღჭურვილობის/თანამშრომლების ტიპი და რაოდენობა, როგორც ეს აღწერილია გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმის დანართში 1) განხილული უნდა იქნეს და დამტკიცებული კორპორაციის მიერ გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმის საბოლოო ვარიანტის დამტკიცებამდე. განახლებული მოთხოვნები შეტანილი იქნება გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმის დანართში 3.

1.2 მიზნები

წინამდებარე გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმის მიზნებია:

- ისეთი შესაძლო ინციდენტების დადგენა, რომლებიც საჭიროებენ რეაგირებას;
- ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების განსაზღვრა და გეგმის ჩამოყალიბება კონტრაქტორის თანამშრომლების მიერ;
- განსაზღვრა იმისა, თუ როგორ მოხდება ამ ზომების პერიოდული შემოწმება;
- შეასრულოს დამაკავშირებელი დოკუმენტის ფუნქცია ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პროცედურებთან, რომლებიც შეიძლება არსებობდეს კორპორაციაში, კერძოდ ისეთ საკითხებთან მიმართებაში, როგორებიცაა:
 - მიზანი და რეგულირების სფერო (იხ. პუნქტი 1.1 ზემოთ);
 - ინციდენტისას კონტრაქტორის გამოძახების პროცედურა;
 - კორპორაციის ინციდენტებზე რეაგირების ჯგუფის გამოძახება;
 - ინციდენტისას პროექტის მართვის ჯგუფის გამოძახება; და
 - ობიექტებზე კონტრაქტორის საკონტაქტო პირთა სია (ინციდენტებზე რეაგირების გუნდები ობიექტებზე).
- დადგენა იმისა, თუ სად უნდა განთავსდეს დაბინძურების ლოკალიზების და გამწმენდი აღჭურვილობა ან საიდან შეიძლება მათი მოტანა;
- დაბინძურებული მასალების განთავსების ადგილების დადგენა.

1.3 შესაძლო ინციდენტები

წინამდებარე გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმა ითვალისწინებს შემდეგ შესაძლო ინციდენტებს:

- დაბინძურება, გამოწვეული დანალექების ჩადინებით წყლის ობიექტებში;
- დამაბინძურებლების დაღვრა (მაგალითად, საწვავით გამართვისას ან ჰიდროტესტირებისას).

წინამდებარე გარემოსდაცვით ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმა არ განიხილავს ლეტალურად შემდეგ შესაძლო ინციდენტებს, ვინაიდან ისინი განხილულია ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გეგმაში:

- თანამშრომლების ავარიული ევაკუირება სამედიცინო მიზნებით (მეღევაკ) ან უსაფრთხოების თვალსაზრისით და ბუნებრივი კატასტროფების დროს (წყალდიდობა, ზვავი და ა.შ.) (შენიშვნა: პერსონალის გადაუდებელი ევაკუირების საკითხები სხვა დოკუმენტებში განიხილება);

- საგზაო შემთხვევები;
- თანამშრომლების ჩარჩენა მოშორებულ ტერიტორიებზე;
- ხანძარი ან აფეთქება.

1.4 დამაბინძურებლები

ამგვარი ბუნების მქონე პოტენციურ დამაბინძურებლებში, საქართველოს მაღალი წნევის გაზსადენის სისტემის და ობიექტების მშენებლობის, რეაბილიტაციისა და ტესტირების პროექტიდან გამომდინარე, შედის:

- დიზელის საწვავი, საპოხი ზეთები და ჰიდრავლიკური სითხეები, რომლებიც გამოიყოფა მშენებლობაზე გამოყენებული სატრანსპორტო საშუალებებიდან და ტექნიკიდან;
- სხვადასხვა ქიმიკატები (მაგალითად, საღებავების გამზავებლები, ცემენტი, ანტიფრიზი, ბიოციდები, საღებავები და ა.შ.);
- ჰერბიციდები და პესტიციდები;
- სამშენებლო ნარჩენები (შესაფუთი მასალა, შეღებვის ელექტროდები, ხის მასალა და ა.შ.);
- განსაკუთრებული ნარჩენები (მაგალითად, ტყვიისშემცველი და მჟავის ბატარეები, საბურავები, ნარჩენი ზეთები, გამოყენებული ფილტრები, გამოყენებული ასაფეთქებელი საშუალებები, ნარჩენი ეპოქსიდური გარსაცმი, დაბინძურებული ნიადაგი და ა.შ.);
- ჩამონადენ წყალში შეწონილი სელიმენტები („სამშენებლო წყალი“);
- ბენტონიტის მოხვედრა წყალში ბურღვითი სამუშაოების შედეგად;
- საკანალიზაციო წყლები (თუკი არ ხდება სათანადოდ ლოკალიზება და დამუშავება);
- დაბინძურებული მიწა (წინასწარ არსებული);
- ჰიდროსტატიკური ტესტირების წყალჩაშება (სათანადოდ განთავსება);
- ხმაური;
- გამონახოლქვი ჰაერში (მანქანებიდან და ტექნიკიდან); და
- მტვერი.

ქვემოთ მოყვანილია დაბინძურების პრევენციის მართვის გეგმაში მოცემული პრევენციული ზომები:

- საწვავის შესანახი და საწვავგასამართი ადგილების მოწყობა შორს წყლის კალაპოტებიდან;
- საწვავის შესანახი და საწვავგასამართი ადგილების მომარაგება შესაბამისი ცისტერნებით (მაგალითად, ორმაგი კედლის მქონე), მიწაყრილებით და ჰერმეტიზაციის საშუალებებით;
- ადგილზე გაჩერებული ტექნიკისთვის დაღვრის შემგროვებელი ჭურჭლის გამოყენება (მაგალითად, გენერატორებისა და ტუმბოებისთვის);
- შესაბამისი თანამშრომლებისთვის ტრენინგების ჩატარება საწვავით გამართვისა და ტუმბოების მართვის საკითხებში;
- ცეცხლმაქრების განთავსება ტექნიკის/ადჭურვილობის თითოეული მობილური ტიპის მახლობლად; და
- ოპერატორების გათვითცნობიერება (ტრენინგების და ინსტრუქტაჟის მეშვეობით), რომ აუცილებელია ყურადღებით იყვნენ დაბინძურების ყოველი შემთხვევის მიმართ და რომ მათ აქვთ უფლება, შეაჩერონ ნებისმიერი შემჩნეული დაღვრა და მოახდინონ მისი ლოკალიზება.

1.5 ინციდენტის შესაძლო მასშტაბი

ინციდენტების მასშტაბი მშენებლობა/რეაბილიტაციის და ტესტირების დროს გაცილებით ნაკლებია, ვიდრე ექსპლუატაციისა თუ ექსპლუატაციიდან გამოყვანისას. ინციდენტების განსაზღვრისთვის დადგენილია სამი საფეხური, რომლებიც აღგენენ, თუ როგორ უნდა მოხსენდეს ინციდენტი კორპორაციას და როგორ უნდა მართოს იგი კონტრაქტორმა;

ცხრილი 1-2 პროექტთან დაკავშირებული ინციდენტების მასშტაბი

საფეხური	განსაზღვრება (ნავთობსადენის მასშტაბისთვის)
საფეხური 1	ადგილობრივი დაღვრა, რომელსაც არ ჭირდება ჩარევა გარედან და რომლის მოვლა შეიძლება ობიექტზე არსებული თანამშრომლების და ტექნიკის ძალებით.
საფეხური 2	უფრო დიდი დაღვრა, რომელსაც ჭირდება დამატებითი გარეშე რესურსები და მუშახელი.
საფეხური 3	სერიოზული, შესაძლოა დროში გაწელილი დაღვრა, რომელსაც დაჭირდება რეგიონული და, შეიძლება, საერთაშორისო რესურსები (მაგალითად, ჭაბურღილის გარღვევა, ცისტერნის გახეთქვა ან ტანკერის ავარია). მე-3 საფეხურის შემთხვევასთან დაკავშირებულ გაწმენდის ოპერაციებს დაჭირდება ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ყველა თანამშრომლის რესურსის გამოყენება, როგორც საკუთარი ძალების, ასევე გარეშე კონტრაქტორების დახმარებით.

წინამდებარე დოკუმენტის და კორპორაციის უსაფრთხოების მიზნებისთვის კონტრაქტორს უნდა ჰქონდეს 1-ლი საფეხურის შემთხვევებზე რეაგირებისთვის აუცილებელი ტექნიკა. რეაგირების ამ შესაძლებლობებს ზურგს უნდა უმაგრებდეს მე-2 საფეხურის რეაგირების უნარის მქონე საქართველოში არსებული მესამე მხარის შესაძლებლობები.

კორპორაციის და მესამე მხარის დახმარება შეიძლება აუცილებელი გახდეს სერიოზული ინციდენტებისას (მაგალითად, სწავავამმართველი ცისტერნის შიგთავსის დაღვრა ან არაკონტროლირებადი ხანძარი გასხვისების ღერეფნის ფარგლებს გარეთ).

1.5.1 მაღალი სიხშირე, დიდი ზემოქმედება

საგზაო შემთხვევები ის ყველაზე ხშირი ინციდენტებია, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენს კონტრაქტორის თანამშრომლებსა და პროექტზე მომუშავე ქვეკონტრაქტორებზე. მგზავრობის დაგეგმვის პროცედურა ჩამოყალიბებულია ინციდენტების შესაძლებლობის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით. აღნიშნული გეგმა უნდა შემუშავდეს და შეთანხმდეს კორპორაციასთან.

ნებისმიერი ინციდენტი უნდა მოხსენდეს კლიენტს რაც შეიძლება სწრაფად უბედური შემთხვევის, ინციდენტის და მსგავსი შემთხვევების შეტყობინების პროცედურების თანახმად.

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული ინციდენტებიდან დანაღვრების გადმოღვრა გასხვისების ღერეფნიდან, დროებითი მისასვლელიებიდან და აღუდგენელი ზონებიდან ყველაზე დიდი პრობლემაა, რომელსაც ჭირდება დაუყოვნებელი ყურადღება, განსაკუთრებით იქ, სადაც არსებობს სასმელი თუ სარწყავი წყლების დაბინძურების საშიშროება.

1.5.2 მაღალი სიხშირე, შეზღუდული ზემოქმედება

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული ყველაზე ხშირი ინციდენტები მოიცავს დაბინძურებას დაღვრისას მობილური მანქანების, ტექნიკის და აღჭურვილობის (ტუმბოები, გენერატორები და სხვა) საწვავით გამართვის დროს და ჟონისას მათი ექსპლუატაციის დროს. ასეთი შემთხვევები, საერთოდ, უკავშირდება მცირე მოცულობებს და უფრო ქრონიკული ხასიათისაა, ვიდრე განსაკუთრებული ხასიათის (თუმცა ადგილობრივად პოტენციურად მნიშვნელოვანი).

დაბინძურებისადმი ყველაზე მგრძნობიარე ობიექტებს წარმოადგენს:

- ზედაპირული წყლების კალაპოტები (მდინარეები, რეზერვუარები) და გრუნტის წყლის შემცველი ფენები, საიდანაც ხდება წყლის ამოღება სასმელად ან სარწყავად;
- სარწყავი არხები; და
- ჭარბტენიანი ადგილები.

1.5.3 საშუალო სიხშირე, საშუალო ზემოქმედება

ისეთი ქიმიკატების დაღვრამ, როგორცაა, მაგალითად, ჰიდროტესტის დანამატები, შეიძლება სერიოზული ზემოქმედება გამოიწვიოს ადგილობრივად მოკლე პერიოდის განმავლობაში. ამგვარი ოპერაციების საჭიროების შეზღუდვა, მათი ყურადღებით ორგანიზება და კარგად მართვა ნიშნავს ზემოქმედების ეფექტიანად მართვას.

1.5.4 დაბალი სიხშირე, მაღალი ზემოქმედება

დაბინძურების ყველაზე მნიშვნელოვან ინციდენტს ადგილი ექნებოდა, თუ გადაბრუნდება საწვავგამართველი, ხოლო მისი შემცველობა ჩაიღვრება წყლის მოპოვების წერტილიდან ღინების სათავისკენ ან ჭარბტენიანი ტერიტორიის წყლის შემცველ ფენებში.

თუკი ცეცხლი გავრცელდება ტუმბოდან ან გენერატორიდან, მაშინ უკვე იარსებებს მისი გასხვების ღერუფნის ფარგლებს გარეთ გავრცელების და ტყეების დიდ მასივებზე ზემოქმედების საშიშროებაც.

წყალდიდობისას მეწყრის ან მდინარის ნაპირის სერიოზული ეროზიის ზემოქმედებას შეუძლია დაბინძურების გამოწვევა მაშინაც კი, როცა წყლის კალაპოტის მახლობლად არ იქნება განთავსებული არც საწვავი და არც საპოხი საშუალებები. ასეთ პირობებში სავარაუდოდ დამაბინძურებლების ფაქტორი მცირე მოცულობის იქნება, ხოლო განზავების ფაქტორი ალბათ მაქსიმალური იქნება.

თანამშრომლების ჩარჩენა მოშორებულ ტერიტორიებზე ცუდი ამინდის ირობებში შეიძლება მნიშვნელოვან შემთხვევად იქცეს. თანამშრომლების ტრენინგი და მგზავრობის მართვის გეგმის გამოყენება აუცილებელია სწორედ ამგვარი რისკის თავიდან აცილების მიზნით.

2. რეაგირების აღჭურვილობა

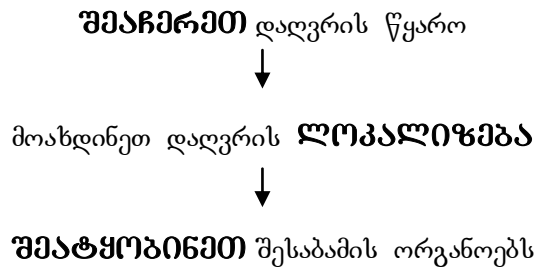
როგორც ეს აღწერილია დაბინძურების პრევენციის მართვის გეგმის მე-11 თავში, 1-ლ დანართში ჩამოთვლილი აღჭურვილობა თითოეული სამშენებლო ობიექტისთვის განთავსდება მანქანებზე, ასევე

- თითოეულ ობიექტის ბაზაზე/სამშენებლო ბანაკში
- თითოეულ ძირითად ბრიგადასთან
- თითოეულ საწვავგამმართველთან
- თითოეულ ავარიულ ბრიგადასთან

3. რეაგირება ინციდენტზე

კონტრაქტორის ყველა თანამშრომელი პასუხისმგებელია დაბინძურების პრევენციაზე და დაუყოვნებელ რეაგირებაზე ინციდენტის შემთხვევაში.

კონტრაქტორის ინციდენტზე რეაგირების პროცედურა შეჯამებული სახით ასე გამოიყურება:

3.1 დიდი მოცულობის დაღვრა

- დაუყოვნებლივ შეაკავეთ შემდგომი დაღვრა წყაროსთან;
- უზრუნველყავით ავარიული ბრიგადის გამოძახება, რომელიც დახმარებას გაგიწევთ დაღვრილი ნივთიერების აწმენდაში;
- შეაჩერეთ დაღვრა ქვიშის, ქვენიადგის ნაყარების ან აბსორბენტის მასალების საშუალებით;
- უზრუნველყავით, რომ დაღვრამ არ შეაღწიოს სადრენაჟო სისტემაში ან წყლის კალაპოტებში;
- თუ დაღვრილი ნივთიერება მაინც შეაღწევს სადრენაჟო სისტემას, გადაკეტეთ სისტემა აბსორბენტებით, თუ ეს შესაძლებელია;
- თუ დაღვრილი ნივთიერება შეაღწევს წყლის კალაპოტში, ჩახერგეთ ნაკადი ან გამოიყენეთ აბსორბენტები, თუ ეს შესაძლებელია. მოაწყვეთ ღამბები ქვიშის ტომრებით, მიწით ან ხის ჰორიზონტალური ნაჭრებით.

არაპირდაპირი შემთხვევაში არ გამოიყენოთ დაღვრასთან დაკავშირებით რაიმე ქიმიური რეაგენტები

- შეატყობინეთ შემთხვევა გარემოს დაცვის ინჟინერს, საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერს და პროექტის მენეჯერს;
- წარადგინეთ წერილობითი ანგარიში (იხ. ანგარიშის ფორმა მე-2 დანართში);
- გამოიყენეთ აბსორბენტები დაღვრის ამოსაწმენდად. შეიძლება საჭირო გახდეს დაბინძურებული ნიადაგის მოხსნა.
- დაღვრის გასაწმენდად გამოყენებული ყველა მასალა და მოხსნილი ნიადაგი უნდა განთავსდეს, როგორც სახიფათო ნარჩენები.

3.2 მცირე დაღვრები

- დაუყოვნებლივ შეაჩერეთ დაღვრა წყაროსთანვე თუნდაც ღრობით, მაგალითად, გამოიყენეთ კედრო და შემკრები საშუალებები;

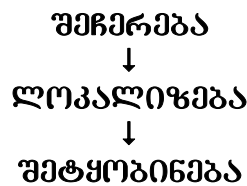
- დააფარეთ დაღვრილ ადგილს აბსორბენტის მასალა, რაც შეაკავებს დაღვრის შემდგომ გავრცელებას, და წარადგინეთ წერილობითი ანგარიში (იხ. დანართი 2);
- გაიტანეთ და განათავსეთ გამოყენებული აბსორბენტები მასალები, როგორც სახიფათო ნარჩენები.

4. ინციდენტის შეტყობინება

კონტრაქტორის ყველა თანამშრომელი და ქვეკონტრაქტორი საწყისი ტრენინგისას მიიღებს ინსტრუქციას დაბინძურების პრევენციის მნიშვნელობის, გაუთვალისწინებელი შემთხვევების დაგეგმვის და ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების შესახებ.

პროექტის მონაწილე ყველა ადამიანი პასუხისმგებელია დაბინძურების პრევენციაზე და აქვს უფლება, მიიღოს დაუყოვნებელი და ეფექტიანი ზომები ინციდენტის პრევენციის ან მასზე რეაგირების მიზნით.

რეაგირების პირველი ნაბიჯებია:

უბედური შემთხვევის, დაღვრის და/ან დაბინძურებისას მნიშვნელოვანია შემდეგი ადამიანებისთვის ინფორმაციის დაუყოვნებლად მიწოდება ტელეფონით:

- კონტრაქტორის ავარიული ბრიგადა
- გარემოს დაცვის მენეჯერი
- საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერი
- კონტრაქტორის პროექტის მენეჯერი

ინციდენტის ტიპიდან და მასშტაბიდან გამომდინარე, გარემოს დაცვის მენეჯერი და/ან პროექტის მენეჯერი გადაწყვეტს, ვის უნდა გაეგზავნოს შეტყობინება კორპორაციაში და რა სახის დახმარება უნდა მოითხოვოს. თუ რაიმე სხვაგვარად არ იქნება დადგენილი, კონტრაქტორის გარემოს მართვის მენეჯერმა უნდა შეატყობინოს ეს ამბავი მარეგულირებლებს და დაინტერესებულ ჯგუფებს (მაგალითად, წყლის ამოღებისთვის). იგი ასევე რეგულარულად უნდა აწვდიდეს შესაბამის ცნობებს კორპორაციას.

კონტრაქტორის საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერი პასუხისმგებელია შეტყობინების მიწოდებაზე მიწათმფლობელებისთვის და ადგილობრივი ადმინისტრაციისა თუ დაინტერესებული ჯგუფებისთვის.

გარემოსდაცვითი ინციდენტის შეტყობინების ფორმა მოცემულია დანართში 2 (აღებულია დაბინძურების პრევენციის მართვის გეგმიდან).

უნდა ჩამოყალიბდეს ძირითადი საკონტაქტო პირების სია თითოეული ობიექტისთვის და შეტანილი იქნეს დანართში 3.

ინციდენტის აღმოფხვრისა და დაღვრის აწმენდის შემდეგ, უნდა მოეწყოს შეხვედრა, რომელზეც შეფასდება შემდეგი:

- ინციდენტის მიზეზ(ებ)ი
- რომელმა ზომამ და პროცდურამ იმუშავა უკეთ
- რისი გაუმჯობესებაა საჭირო
- რა ზომები უნდა იქნეს მიღებული, ვინ უნდა განახორციელოს ისინი და როდის

5. ინციდენტი / ტრენინგი

განხორციელება ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გზების პერიოდული შემოწმება, დადგინდება მიღებული გაკვეთილები (როგორც რეალური ინციდენტის შემდეგ) და მიღებული იქნება გაუმჯობესებისთვის აუცილებელი ყველა ზომა. ტრენინგში შევა ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების კურსი ძირითადი თანამშრომლებისთვის.

დანართი 1. აღჭურვილობის ჩამონათვალი

კონტრაქტორის ობიექტთან დაკავშირებული მობილიზება არ ჩაითვლება სრულყოფილად, ვიდრე მისი თანამშრომლები და პროექტის თითოეული ობიექტი არ იქნება აღჭურვილი დაღვრის პრევენციისთვის და შემთხვევაზე რეაგირებისთვის აუცილებელი შემდეგი აღჭურვილობით:

ობიექტის ბაზა

ობიექტის ბაზაზე უნდა მოიპოვებოდეს შემდეგი არანაკლები მარაგი;

- აბსორბენტის გრანულები X 20 ტონა
- მძიმე პლასტიკური ტომრები X 50
- გეოტექსტილი 200მ²
- ცელოფანი 100მ²
- აბსორბენტის ხალიჩები X 100
- აბსორბენტის ბონები X 5

მდინარის მთავარი გადაკვეთები და გრუნტის წყლის მატარებელი ფენები (იხ. ქვემოთ)

- აბსორბენტის გრანულები X 5 ტონა
- მძიმე პლასტიკური ტომრები X 25
- აბსორბენტის ხალიჩები X 50
- აბსორბენტის ბონები X 10

შენახული დაკეტილ ოთახში (Portastore ან მსგავსი)

ძირითადი ბრიგადები

თითოეულ ძირითად ბრიგადას ექნება:

- აბსორბენტის გრანულები X 2 ტონა
- მძიმე პლასტიკური ტომრები X 5
- აბსორბენტის ხალიჩები X 50

ტექნიკა

თითოეულ საწვავგამმართველზე იქნება:

- აბსორბენტის გრანულები X 2 ტონა
- მძიმე პლასტიკური ტომრები X 5
- აბსორბენტის ბონები X 2
- ნიჩაბი X 1

ავარიული ბრიგადა

თითოეულ მობილურ ავარიულ ბრიგადას ექნება:

- აბსორბენტის გრანულები X 4 ტონა
- მძიმე პლასტიკური ტომრები X 10
- აბსორბენტის ბონები X 5
- ნიჩაბი X 2

24-საათიანი რეაგირება ავარიულ შემთხვევებზე

იმ შემთხვევაში, როცა ინციდენტი მოითხოვს დამატებით სპეციალურ მუშახელს/მასალებს, კონტრაქტორი დახმარებისთვის მიმართავს 24-საათიან ავარიულ მომსახურებას ქვეყანაში არსებული სპეციალური ოპერატორების დახმარებით და შეატყობინებს ავარიის შესახებ კორპორაციას. ავარიული რეაგირების ხარჯებს მთლიანად დაფარავს კონტრაქტორი. პროექტთან დაკავშირებული კონტრაქტის ერთ-ერთი პირობაა კორპორაციისთვის დოკუმენტური მტკიცებულების წარდგენა იმის თაობაზე, რომ ნამდვილად არსებობს და ორგანიზებულია ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების 24-საათიანი შესაძლებლობა.

დანართი 2. ანგარიშების ფორმა

 საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია		პროექტის დასახელება გარემოსდაცვითი ინციდენტის შეტყობინება	[კონტრაქტ ორის ლოგო]
საიდენტიფიკაციო ნომერი:		თარიღი:	
მიღსადენი/აღჭურვილობა:	ადგილმდებარეობა:		
ინციდენტის ტიპი:	სერიოზულობის ხარისხი: ☐ მაღალი ☐ საშუალო ☐ დაბალი		
დაღვრის ოდენობა:	ინციდენტში მონაწილეები:		
მანქანა/დანადგარი, რომლის გამოც მოხდა ინციდენტი:	ინციდენტში მონაწილე ქვეკონტრაქტორი:		
მესამე მხარე, რომელიც მონაწილეობდა ინციდენტში:	შემტყობინებელი: [უნდა შეავსოს იმ ბრიგადირმა/ზედამხედველმა/ოფიცერმა, ვისაც შეატყობინეს ინციდენტის შესახებ]		
ინციდენტის აღწერა/ძირითადი მიზეზის დადგენა:			
გაეგზავნა თუ არა შეტყობინება გარეშე უფლებამოსილ პირებს? დიახ/არა თუ დიახ, ვის?			
ვინ გაუგზავნა შეტყობინება გარეშე უფლებამოსილ პირებს? დაასახელეთ მოწმე/ინციდენტის შემტყობინებელი პირი:			
შეტყობინების მიმღები პირი:		შეტყობინების თარიღი და დრო:	
შეტყობინება კლიენტისთვის:			
შეტყობინების მიმღები პირი:		შეტყობინების თარიღი და დრო:	
ინციდენტის განხილვა:			
[შევისოს გარემოს დაცვის/მშენებლობის/პროექტის მენეჯერის მიერ]			
განხორციელებული გამოსასწორებელი ღონისძიება:			
განხორციელებული მაკორექტირებელი ღონისძიება:			
ღონისძიებას განხორციელებს:		სავარაუდო თარიღი:	
პრევენციული ღონისძიება გამეორების თავიდან ასაცილებლად:			
ღონისძიებას განხორციელებს:		სავარაუდო თარიღი:	
ფოტომასალა თანდართულია.			

 საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	პროექტის დასახელება გარემოსდაცვითი ინციდენტის შეტყობინება თანდათრული ფოტომასალა	[კონტრაქტორის ლოგო]
--	--	----------------------------

ფოტო 01: [წარწერა]	ფოტო 02: [წარწერა]

ფოტო 03: [წარწერა]	ფოტო 04: [წარწერა]

დანართი 3. ძირითადი საკონტაქტო პირები

ორგანიზაცია	სახელი და გვარი	თანამდებობა	საკონტაქტო დეტალები